

בס"ד

מנחם אב, תשע"ב

מכתב גלוי להורים: התמודדות חינוכית עם הסמרטפונים

שלום רב,

דמיין לעצמך הורה שמשלם סכום חודשי גבוה לשיבה התיכונית בה בנו לומד. הוא שולח את בנו דווקא לאותה ישיבה כדי שיקבל חינוך איכותי. והנה, יום אחד מתברר לו שבכל הפסקה – הישיבה מקרינה סרטי קולנוע (לא חינוכיים. לעתים – מלאי אלימות ואף גרוע מכך). בכל ערב, כל הערב, אין פעילויות העשרה בפנימייה אלא רק הקרנה של סרטים וגלישה בפייסבוק. בחלק גדול מהשיעורים עצמם אין לימודים אלא... הקרנה נוספת של סרטים וזמן לעיין בתמונות של בנים ובנות בפייסבוק. ניתן רק לשער מה יאמר ההורה לראש הישיבה על המוסד "החינוכי" שלו.

לצערי, הסיפור אינו דמיוני. הוא מתקיים בהרבה מאוד ממוסדותינו. אך האחראים על ההקרנה והניגשות לתחלואי העולם הווירטואלי אינם המחנכים אלא אנו, ההורים. אנו משלמים הון כדי לשלוח את הבן למוסד איכותי, ובו זמנית משלמים הון כדי לציידו במערכת קולנוע צמודה המכונה טלפון חכם, שמעסיקה אותו בזמן השיעורים וההפסקות, הטיולים וימי העיון. אנו שולחים אותו להתחנך במקום נפלא אך עוטפים אותו בענן מתהלך שחוסם את יכולתו לספוג משהו משפע הדמויות החינוכיות והפעילויות הערכיות שהמוסד עמל לקיים עבורו.

נאמר את הדברים ברורות: דרכנו הציבורית איננה גורסת הכרזת מלחמה על חידושי הטכנולוגיה באשר הם. יש הרבה ברכה במכשירים הסלולאריים, והם מקילים מאוד על חינוך. אך ההגינות מחייבת שנודה שיש בהם גם אתגרים, החל מעצם ההתמכרות לגירויים בלתי פוסקים שמפריעים לבעליהם להתרכז באדם או בספר שלפניהם, וכלה בתכנים קשים שנהפכים לזמינים סביב השעון. אם הקב"ה אפשר את התפתחות הסלולאריים בדורנו, משמע שהוא מאמין ביכולתנו להוציא יקר מזולל. אל לנו להיות לוחמים הפוסלים כל כלי שעשוי להיות נושא ברכה, אך בל נהיה פתנים המתעלמים מעוצמת הסכנות לילדינו.

מה עושים?

יש אור טכנולוגי בקצה המנהרה. קבוצה של אנשי חינוך וראשי מוסדות הגיעו להסכם עם חברה שמספקת מכשירים לכל הספקים. הם משווקים מכשיר שיהיו בו שיחות, מסרונים, מוזיקה, מצלמת סטילס, יומן, שעון מעורר וכו', אך לא יהיה בו אינטרנט ולא תוכנה לצפייה בסרטים (מי שמנתק את האינטרנט במכשירים החדשים, עדיין מחזיק בכיסו מערכת קולנוע עליה ניתן להטעין שפע סרטים, מה שלא ניתן במכשיר החדש).

סמכות הורית

יש הורים החשים קושי לומר לילדיהם "לא" גם בנושא זה. אם הילד דורש טלפון חכם, קשה להורים לעמוד בלחציו המתמשכים. עלינו לומר ברורות: הורות מיטבית כוללת גם את היכולת לומר "לא" לטובת הילד. ברם, כאן אין מדובר באמירה "לא". אין מדובר באיסור גורף לגלוש

באינטרנט או לצפות בסרטים. אלו יוכל הנער להמשיך לעשות, כל משפחה לפי מדיניותה וערכיה, ממחשב ביתי בכל מקום (בבית, אצל חברים ובחדר מחשבים במוסד). אף אין מדובר באיסור על טלפון נייד. זה יהיה לו, עם שפע שכלולים: מוזיקה, יכולת לצלם תמונות, לשלוח ולקבל תמונות במסרונים וכמובן שיחות. רק לא יהיה לו מערכת קולנוע בכיס, או יכולת לגלוש גם מהטלפון הנייד עשרים וארבע שעות. האם גם בזה מתקשים אנו לקבוע גבול, למען ילדינו?? זאת ועוד: גם אם הילד קיבל סמרטפון כמתנה, או החליט לרכוש זאת מכספו – זכותנו וחובתנו להציב גבול, למענו.

סיכום

למען טובת ילדיכם, דברו עם אנשי חינוך, כדי שיספרו לכם מה קורה היום בחלק מהמוסדות. יוצאים לטיול וילדינו לא מסתכלים על הנוף אלא צופים בסרט בסלולארי. יושבים לשיחה קבוצתית, והילד לא מדבר או מקשיב. הוא עסוק בלקרוא סטאטוסים בפייסבוק באמצעות הסלולארי. ועוד לא דיברנו על העובדה שרבים הילדים שאינם עומדים בפיתוי, וצופים יום אחר יום בתכנים קשים המשאירים נזקים נוראיים בממדי חיים שונים. זה קורה, וזה קורה לילדים התמימים שלנו.

סוף דבר, פתרון המכשיר נראה נכון ואמתי. הוא נותן מענה טקטי שיכול וצריך להצטרף לעיקר, קרי ההתמודדות האסטרטגית של עשייה חינוכית מתמשכת בבית ובכיתה. שילוב שניהם יאפשר לנו בע"ה להשתלב מתוך תורה גדולה בתוך העולם המודרני על ברכותיו, תוך צמצום ניכר של החשיפה לתחלואיו.

בידינו הדבר.

למען ילדינו – מוטב שעה אחת קודם,

בברכה,

יונה גודמן